

Mededelingen inzake het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

SUBSIDIEREGELING OMZETTING HAKHOUT

De Cultuurtechnische Dienst en het Staatsbosbeheer werken samen ten aanzien van de reeds aangekondigde subsidieregeling voor de omzetting van hakhout¹.

Er zijn drie mogelijkheden. Wordt een perceel van een bepaalde eigenaar voor de ene helft ontgonnen tot bouw- of grasland en voor de andere helft verbeterd tot opgaand bos, dan worden plan en begroting voor de bewerking van het gehele perceel gesteld ten name van de desbetreffende eigenaar en door de uitvoerende lichamen op de normale wijze behandeld. Het Staatsbosbeheer beoordeelt plan, begroting en waardevermeerdering van het te bebossen gedeelte en doet hiervan mededeling aan de betrokken rijkscultuurconsulent. Deze beoordeelt het overige deel van het plan, bepaalt voor het geheel de waardestijging en het subsidie, waarna een subsidievoorstel bij de Directie van de Cultuurtechnische Dienst te Utrecht kan worden ingediend.

De subsidie toezegging gaat uit van de Cultuurtechnische Dienst. Het subsidie wordt voor een deel door de Cultuurtechnische Dienst en voor een deel door het Staatsbosbeheer uitbetaald, zoals dat gebruikelijk is voor objecten met voorwaarden voor beplanting.

Een mogelijkheid is, dat een perceel van eigenaar A geheel wordt ontgonnen. A heeft eigenaar B bereid gevonden een gelijkwaardig perceel tot opgaand bos te verbeteren. De bewerking van beide percelen wordt in een plan met begroting opgenomen ten name van A of B, al naar gelang wie de opdrachtgever is. Beoordeling van het plan, begroting en waardevermeerdering, alsmede het opmaken van het subsidievoorstel heeft plaats overeenkomstig de in het eerste geval aangegeven wijze. De subsidietoezegging wordt gericht aan A of B (de opdrachtgever), aan wie ook het volledige subsidie wordt uitbetaald, deels door de Cultuurtechnische Dienst, deels door het Staatsbosbeheer. Eventuele verrekningen tussen A en B blijven buiten bemoeienis van beide diensten.

¹ N.B.T. 25 (7—8) 1953 (216 en 207—208) en 26 (5), 1954 (137). In dit laatste artikel staat, dat deze omzetting een winst kan betekenen voor de landbouw van ruim 5000 ha, maar het is nog erger voor de bosbouw, want voor de andere ruim 5000 ha is verdringing naar armere gronden mogelijk. Van gelijkwaardige vervanging zal in de praktijk wel niet veel terecht komen. Red.

Een derde mogelijkheid kan zich voordoen als aspirant-ontginners niet rechtstreeks een partner vinden voor verbetering van hun perceel tot opgaand bos. Dan is het mogelijk, dat een centrale instantie voor bemiddeling zorgt. Als zodanig wil het Landbouwschap¹⁾ fungeren door de vorming van een pool enerzijds, bestaande uit te ontginnen, anderzijds uit te bebossen percelen. Hoever de bemiddeling van het Landbouwschap zal gaan moet in de praktijk nog blijken. Mogelijk is, dat men zich beperkt tot het tot elkaar brengen van twee partners, die dan volgens de hiervoor behandelde tweede mogelijkheid de zaak kunnen afwikkelen. Het is echter ook denkbaar, dat het Landbouwschap voor meer personen, ontginners zowel als bebossers, een gezamenlijk plan (verzamel-object) laat opmaken en tot uitvoering brengt en de financiering verzorgt voor de belanghebbenden. In dat geval zou de subsidietoezegging voor het geheel aan het Landbouwschap kunnen worden gericht.

Beoordeling van plan, begroting, waardeestijging, alsmede opmaken van het subsidievoorstel, geschiedt in principe, zoals bij het eerste geval is aangegeven.

Wat de uitvoering van het object betreft, dit kan in het algemeen in verschillende vorm geschieden, en wel als Bw1-, Bw2-, A2- en A. W.-object.²⁾ Van geval tot geval kan worden nagegaan, welke vorm in de gegeven omstandigheden het meest gewenst is. De supervisie over het werk op het te bebossen gedeelte berust bij het Staatsbosbeheer.

Zoals bekend is, is het bovenstaande alleen van toepassing voor het „lage hakhoutareaal” (rond 11.000 ha).³⁾ In twijfelgevallen moet door overleg tussen Staatsbosbeheer en Cultuurtechnische Dienst worden uitgemaakt of de desbetreffende percelen al dan niet tot dit areaal behoren. In grensgevallen is het wenselijk eerst hieromtrent een uitspraak te hebben, alvorens het opmaken van plan en begroting enz. plaats heeft.

Het Staatsbosbeheer beoordeelt de plannen eveneens op basis van de natuurbeschermingsbeschikking, zoals dit voor alle cultuurtechnische verbeteringsplannen gebruikelijk is. Voor het overige gelden de normale voorschriften voor cultuurtechnische werken, gesubsidieerd door de Cultuurtechnische Dienst.

¹⁾ Naar wij mogen aannemen in samenwerking met het Bosschap. Red.

²⁾ Bw1 is een klein boerenwerk, begroot en gesubsidieerd op een vast bedrag en uitgevoerd door de boer en zijn personeel. (Gemiddeld 50% subsidie).

Bw2 zijn boerenwerken, de meeztal met werkloze landarbeiders worden uitgevoerd, onder toezicht van een Cultuurtechnisch lichaam. (Gemiddeld 65% subsidie).

A2 zijn gemeentelijke en waterschapswerken buiten de ruilverkavelingen.

A.W.-objecten zijn objecten met aanvullende werkgelegenheid, niet gesubsidieerd door „Landbouw”, maar door „Sociale Zaken”, voorheen D.U.W. nu D.a.c.w., Dienst aanvullende cultuurtechnische werken. Red.

³⁾ Dit kan dus gepaard gaan met ruim 5.000 ha verlies van ons bosareaal van de betere gronden en bovendien van maximaal ruim 5.000 ha verdringing van bosareaal naar armere gronden. Van een subsidieregeling voor omzetting van hakhout op hogere gronden is dus nog geen sprake. [Zie de overwegende toezegging van de Minister van Landbouw in N.B.T. 25 (7—8), 1953 (207—208.) Red.

RATIONALISATIE VAN BOSARBEID

De Hoofdafdeling Bosbouw¹⁾ stelt zich voor een tweetal dagen te organiseren, waarop bosarbeid volgens rationele werkmethoden zal worden gedemonstreerd. Onder technische leiding van deskundigen van de Landbouwhogeschool, de Nederlandsche Heidemaatschappij en het Staatsbosbeheer zullen van een groot aantal onderwerpen aantrekkelijke en praktische demonstraties worden gehouden. Deze dagen zijn van bijzonder belang voor bedrijfsleiders, middelbaar en lager bosbouwpersoneel en voor bosarbeiders.

Bedoelde dagen vallen op Woensdag 1 September 1954 onder de Rips in de gemeente Bakel, op het landgoed van de Erven Ledeboer aldaar en op Vrijdag 10 September 1954 te Ommen, Staatsboswachterij van de Houtvesterij Zwolle. Er worden dan de juiste werkmethoden in de bosbouw gedemonstreerd, telkens van 10—12.30 en van 14.30—17 uur.

De demonstraties betreffen (machinale) grondbewerking, planten van bos- en laanplantsoen, verzorgen van jong bos door dunnen en opsnoeien, onderhoud van gereedschap (zaag, bijl, schilshop enz.), alsmede het vervaardigen van gereedschapsonderdelen, vellen en uitsnoeien van naald- en loofhout, uitslepen met verschillende uitsleepwagentjes en uitsleepkap, opwerken van het hout (schillen van populieren alleen in de Rips), laden met en zonder lier en transport van geveld hout van verschillende maten.

Voorts is er een tentoonstelling en wordt er een film vertoond. In de 2 voorafgaande dagen worden beide keren wedstrijden in bosarbeid gehouden, waarvan de prijsuitreiking op de demonstratiedagen plaats vindt. Het nader programma is op het terrein verkrijgbaar. Verdere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de Hoofdafdeling Bosbouw van de Stichting voor de Landbouw, Raamweg 27, Den Haag; de organisatie geschiedt feitelijk door de Technische Commissie Bosbouw.

OPENING EN SLUITING VAN DE JACHT

In de Staatscourant is het jaarlijkse besluit van de Minister van Landbouw, V. en V. verschenen ter regeling van de openings- en sluitingstijden van de jacht voor het seizoen 1954/1955. Over het algemeen zijn de tijden vrijwel dezelfde gebleven als die van het vorig jaar.²⁾ De reebokkenjacht is open van 24 Juli tot en met 11 Augustus 1954 en de jacht op reegeiten van 3 tot en met 6 Januari 1955. Enig verschil is op te merken bij de opening van de jacht op wilde eenden en slobende. Van 24 Juli tot en met 7 Augustus 1954 zal ter wille van de landbouwbelangen op dit waterwild kunnen worden gejaagd van des avonds 18 uur tot een half uur na zonsondergang. De ochtendjacht op eenden, zoals deze gedurende dezelfde periode in het vorig jaar gold, is komen te vervallen. Vanaf 9 Augustus mag op wilde eenden, slobende en talingen gedurende de gehele dag worden gejaagd tot en met 31 Januari 1955. Vanaf 1 September 1954 mag ook op alle overige eenden, met uitzondering van eider-, berg- en krooneenden worden gejaagd.

Verschillend met het vorig jachtseizoen is ook de openingstijd van de jacht op korhoenders. Het vorig jaar werd in het belang van de korhoenderstand alleen de jacht op korhanen gedurende één maand geopend. Het is gebleken, dat veel jagers in deze openingstijd ongewild zich vergissen en ook hennen hebben geschoten. Daar het op verschillende plaatsen toch wel noodzakelijk is, dat de korhoenderstand jaarlijks,

¹⁾ Nu Boschap. Red.

²⁾ Zie N.B.T. 25 (7—8) 1953 (217—218).

ter voorkoming van schade, iets wordt ingeperkt, is door de Minister voor het komende jachtseizoen de jacht zowel op hanen als op hennen gedurende een korte periode geopend en wel van 3 tot en met 8 Januari 1955.

Op 16 October 1954 gaat, evenals vorig jaar, de jacht op houtsnippen, fazanten en hazen open, waarmede dan het zogenaamde grote jachtseizoen aanvangt. In de Wieringermeer is terwille van de landbouwbelangen de fazantenjacht reeds op 1 September 1954 geopend.

In verband met de overstromingsramp in Februari 1953 is in verschillende gebieden, waar de wildstand vrijwel geheel is verdwenen, de jacht ook dit jaar op verschillende wildsoorten gesloten gehouden.

Hieronder volgt een volledige lijst van openings- en sluitingstijden en uitzonderingen daarop:

Grof wild: reebokken van 24 Juli t/m 11 Augustus 1954;
reegeiten van 3 t/m 6 Januari 1955.

Klein wild: patrijzen van 1 September t/m 31 December 1954;

fazantenhanen van 16 October 1954 t/m 31 Januari 1955;

fazantenhennen van 16 October t/m 31 December 1954;

houtsnippen van 16 October 1954 t/m 31 Januari 1955;

hazen van 16 October t/m 31 December 1954;

korhoenders van 3 t/m 8 Januari 1955.

Waterwild: alle soorten ganzen, behalve brandganzen, rotganzen en Canadaganzen van 1 September 1954 t/m 31 Januari 1955;

wilde eenden (anas boschas, anas platyrhyncha platyrhyncha) en slobendeenden: van 24 Juli 1954 t/m 31 Januari 1955, met dien verstande, dat de jacht over het tijdvak van 24 Juli t/m 7 Augustus 1954 slechts is geopend van 18 uur tot een half uur na zonsondergang.

talingen van 9 Augustus 1954 t/m 31 Januari 1955;

alle overige soorten eenden, behalve eidereenden, bergeenden en krooneenden van 1 September 1954 t/m 31 Januari 1955.

watersnippen van 9 Augustus 1954 t/m 31 Januari 1955;

goudplevieren van 1 November t/m 31 December 1954.

Het vangen van waterwild door middel van eendenkooien is toegestaan ten aanzien van wilde eenden van 24 Juli 1954 t/m 31 Januari 1955, talingen van 9 Augustus 1954 t/m 31 Januari 1955 en alle overige soorten eenden, behalve bergeenden, eidereenden en krooneenden van 1 September 1954 t/m 31 Januari 1955. Het vangen van waterwild door middel van netten, waarvan het gebruik is geoorloofd, is slechts toegestaan ten aanzien van goudplevieren in de provincies Groningen, Friesland, Drente en Noord-holland gedurende het tijdvak van 1 November t/m 31 December 1954.

In de provincies, waar de zehonden tot het wild zijn gerekend, is de jacht daarop geopend van 1 September t/m 31 December 1954. De jacht op otters is in de gemeenten Westdorpe, Hulst, Hontenisse, Graauw en Langendam, Vogelwaarde, Oostburg, Axel, St. Jansteen en Zaamslag geopend van 1 October 1954 t/m 31 Januari 1955.

In het gehele land wordt de jacht niet geopend op: eenden, van welke soort ook, die wegens hun onvolledige bevedering niet in staat zijn tot vliegen, edelherten, damherten, reewild, geboren in 1954 (waarvan dus de derde kies in de onderkaak drielidig is), dassen, steenmarters, boommarters, zwanen, brandganzen, rotganzen, Canadaganzen, eidereenden, bergeenden, krooneenden, duikers, kemphanen, wulpen, scholeksters, grutto's, tureluurs en waterhoentjes.

Afwijkingen zijn: in de Wieringermeerpolder is de jacht op fazanten hanen geopend van 1 September 1954 t/m 31 Januari 1955, die op fazantenhennen van 1 September t/m 31 December 1954. Op het eiland Ameland wordt de jacht op reewild en op fazantenhennen niet geopend. De jacht op fazantenhanen is alleen geopend op 10 December 1954. Op het eiland Schouwen-Duiveland wordt de jacht op hazen, patrijzen en fazanten niet geopend, met dien verstande echter, dat in de gemeenten Burgh, Haamstede, Renesse, Zonnemaire en Noordgouwe de jacht op hazen is toegelaten van 13 t/m 31 December 1954 en die op patrijzen van 1 September t/m 16 October 1954. Op St. Philipsland en Tiengemeten wordt de jacht op hazen, patrijzen en fazanten niet geopend. Op Noord-Beveland en in het gedeelte van Zuid-Beveland, gelegen ten oosten van het Kanaal door Zuid-Beveland, alsmede in het gedeelte van Walcheren, gelegen ten noorden van de spoorlijn en voorts begrensd door het Kanaal door Walcheren, de Zandkreek en het Sloe wordt de jacht op hazen niet geopend, terwijl de jacht op patrijzen slechts is geopend van 1 September t/m 16 October 1954. Op Goeree-Overflakkee, met uitzondering van de gemeenten Ouddorp, Goedereede, Dirks-

land en Melissant, waarin de jacht op hazen slechts is geopend van 1 t/m 31 December 1954, wordt de jacht op hazen, patrijzen en fazanten niet geopend. In de Biesbosch en het Land van Altena, begrensd ten westen en ten noorden door de Nieuwe Merwede, ten zuiden door de Amer en de Bergse Maas en ten oosten door de Maas, wordt de jacht op hazen, patrijzen en fazanten niet geopend. In de Hoekse Waard wordt de jacht op fazantenhennen niet geopend, terwijl de jacht op hazen slechts is geopend van 1 t/m 31 December 1954.

DE PLANTENWORTEL IN DE LANDBOUW

Het Ned. Genootschap voor Landbouwwetenschap, het Ned. Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs, het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening en de Landbouwhogeschool, organiseren een landbouwwetenschappelijke cursus over de plantenwortel in de Landbouw, die 14, 15 en 16 September 1954 zal worden gehouden in het Laboratorium voor Landbouwplantenteelt, Haarweg 33 te Wageningen.

Problemen betreffende ontstaan, differentiatie en ontwikkeling van de plantenwortel, alsmede de invloed welke het milieu hierop uitoefent, zullen aan de orde komen. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de praktische consequenties voor de Landbouw.

14 Sept. 10.30 Opening.

10.45 Prof. Dewez, Lab. voor Landbouwplantenteelt, de betekenis van de wortel en zijn milieu voor de plantenproductie.

13.30 Prof. E. Reinders, Lab. voor Algemene Plantkunde, morfologie van het wortelstelsel.

15.30 Dr Goedewaagen, Landbouwproefstation, Groningen, oecologie van het wortelstelsel.

15 Sept. 9.00 Dr Brouwer, Rijksuniversiteit Groningen, wateropname door de wortel.

11.00 Dr Vervelde, Directie van de Landbouw, Den Haag, zoutopname door de wortel.

14.00 S. D. Richardson m.a.B.Sc., Lab. voor Plantenfysiologisch Onderzoek, root interactions.

15.30 Dr Boonstra, Landbouwhogeschool, het begrip „wortelwaarde”.

16.00 Dr Albarda, Lab. voor Plantenfysiologisch Onderzoek, zuurstof-toegankelijkheid voor de plantenwortel.

16 Sept. 9.00 Ir Jonker, Directie van de N.O. Polderwerken, bewortelingsproblemen op jonge gronden.

9.45 Dr v. d. Berg, Rijksdienst Landbouwherstel, Goes, bewortelingsproblemen in oude gronden.

11.00 Ir Butijn, Lab. v. Zeelands Proeftuin, Wilhelminalorp, bewortelingsproblemen in de fruitteelt.

11.45 Dr Schuurman, Landbouwproefstation, Groningen, bewortelingsproblemen op grasland.

14.00 Prof Köhnlein, Institut für Pflanzenbau der Universität, Kiel, Wurzelbildung und Ernterückstände.

16.00 Dr Goedewaagen, Landbouwproefstation, Groningen, Ir Clevringa, Centraal Instituut voor Landbouwkundig Onderzoek en Ir van Lieshout, Lab. voor Landbouwplantenteelt, Methodiek van het wortelonderzoek.

17.15 Samenvatting.

Aanmelding voor deelname bij de secretaris van de Regelingscommissie: Ir J. W. van Lieshout, Lab. voor Landbouwplantenteelt, Haarweg 33, Wageningen.